

Megjelenik hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Egész évre	12 rft. o. 6.
Félévre	6 " " "
Évnyegyedre	3 " " "
Egy órára	1 " " "

Szerkesztői szállás:

belső szónutca 131. szám.

Kiadó hivatal:

középutca Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:

3t hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-ször 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.)
Hassenstein és Voglernál (Neuer Markt 11 szám.)
Pesten: Zeisler M. (Király utca 60 sz.)

Nyilttéri cikkek

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzve 10k. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.

Előfizetési felhívás

a

„K. KÖZLÖNY”

1869. II-dik félévi folyamára.

Egy évre 12 forint o. ért.

Félévre 6 " " "

Évnyegyedre 3 " " "

Egy órára 1 " " "

Az előfizetési pénzek kiadó Stein Jánoshoz (belső-középutca Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Az előfizetési összegek beküldésénél **postai utalványt** kérünk használni, mely **jutányosabb** és kevesebb fáradsággal jár a pecsét alatti küldésnél; így például: 3 frtért 18 krt kell fizetni a feladásnál és 3 krt itt az átvevésnél, holott a **postai utalványra 1 darab 10 kros bélyeg ragasztásával minden ki van fizetve.**

Stein János,

a „K. Közlöny” kiadója.

A Királyföld ideiglenes szervezése tárgyában.

Pest, július 2.

(B.) Emlékezni fognak a lapok t. olvasói, miszerint e tárgyban Kapp Gusztáv székelyi képviselő interpellálta volt a belügyminiszter urat, s a belügyminiszter úr ezen interpellációra június 18-kán kimerítő és kielégítő feleletet adott.

Azonban a ház s a belügyminiszter úr talán túlhajtott méltányosságából, mit rosszul alkalmazott lovagiasságnak is lehetne nevezni, Kapp G. kérésének engedve, neki megengedte, hogy az interpellációjára adott feleletre más alkalommal feleljen.

Ezen eljárás következtében azon szász burocrata urak, kiknek érdekeikben van, s kik keresve keresik az ürügyet, melynek alapján a Királyföld ideiglenes szervezése ellen izghathassanak, állíthatnák mintha a tárgy függőben maradt volna.

Nézetem szerint sem a háznak, sem a miniszteriumnak nincs oka e tárgyban akár a nyilvánosságot, akár a tárgy alapos megvitatását kerülni, mert a ház az 1868-diki XLIII. t. cikk 10. §-ában kellő tekintettel volt egy szász nemzet és érdekei, mint a jogegyenlőség és parlamentaris kormányforma elveit, s a miniszterium is ezen elveket tartotta szem előtt a Királyföld ideiglenes szervezésénél.

Ellenben igenis van okuk a szász burocrata uraknak a tárgy nyilvános s alapos megvitatását kerülni, mert ők a „democraticus blousokban” öltözött burocraták, szerették a magok-magokat kiegészítő communitások, s egy ebből kifolyó szász egyetem által gyakoroltatni e tárgyban az initiatívát, sőt többre mentek, a midőn egy ily törvénytelen testületnek oly jogokat szeretnének reserválni, mely magát a Királyföldet is csak azon esetben illethetné meg, ha az nem egy Magyarországra tőkéletesen bekebelezett vidék volna, hanem egy bizonyos mértékben önálló államocskát képezne.

Jelen helyzetben a dolognak azonban a szász municipiumok szervezése csak úgy a magyarországi országgyűlés jogai s kötelességei közé tartozik, mint a magyar és székely törvényhatóságok szervezése, s lehetetlen volna feltenni, hogy az országgyűlés más alapokra fektesse a szász municipiumokat, mint a magyar és székely municipiumokat.

Hogy az interpelláló képviselő úr s elvrokonai nem sürgetik a tárgy alapos és nyilvános megvitatását, kitérnek abból is, mert még azon szász képviselő urak sem helyezték a Kapp Gusztáv úr fellépését, kik különben a tárgyra nézve vele ugyanazon nézetben vannak.

Mindamellét a szönyegen levő tárgyak fontossága s az idő rövidsége, csaknem lehetetlen teszi, hogy a Királyföld ideiglenes szervezése kérdése, jelen állásuk alatt még egyszer napirendre kerüljön.

Hogy tehát sem a miniszterium, sem Kapp G. és társai eljárása, ne kerülhesse el a nyilvános bírálatot, nincs más mód, mint hírlapokban szellőztetni a történeteket.

Az 1868-ki XLIII. t. cz. 10. §-a kötelességévé teszi a miniszteriumnak, „hogy az kihallgatva a kihallgatandókat, oly törvényjavaslatot terjesztszen e tárgyban a ház elébe, mely valamint a törvényeken s szerződéseken alapult jogokat, úgy a Királyföld területén lakó bármely nemzetiségű honpolgárok jogegyenlőségét is kellő tekintetbe vegye s öszhangzásba hozza.” — Alább azt rendeli ugyanezen §., „hogy a miniszterium addig is, míg a Királyföldnek végleges szervezése törvényhozás útján megtörténhetne, az ezen területen fekvő városok, székek és vidékek ideiglenes szervezéséről, a fennebb kifejezett vezérelvek szellemében ideiglenesen intézkedjék.”

Az idézett törv. cikk azon rendeletéről, mely a miniszterium által e tárgyban előterjesztendő törvényjavaslatról szól, jelenleg vitatkozni fölösleges volna, s így csak is a Királyföld ideiglenes szervezéséről szölok pár szót.

Kiket hallgatott ki a miniszterium, kiket nem, az nem tartozik a dologra, miután az idézett törv. cikk csak a végleges szervezésre vonatkozó törv. javaslatra nézve rendeli az illetők kihallgatását, a Királyföld ideiglenes szervezésére nézve pedig határozottan a törv. cikkben foglalt elvek szem előtt tartására utasítja a miniszteriumot.

Mindemellét köztudomású dolog, miszerint a miniszterium e tárgyban kihallgatta az erdélyi királyi biztost, a szászok grófját, felhasználta a szász egyetem fölterjesztését is. De nehogy adatai egyoldalúak legyenek, lehetősen kihallgatott a miniszterium még másokat is, és pedig talán olyanokat, kiknek kihallgatását a szász burocrata urak nem óhajtották, s ez egyik oka némelyek békétlenségének.

Egy másik sérelme a panaszkodó szász burocrata uraknak az, miért nem követte a miniszterium a szász burocraticus testületek nyilatkozatait, s miért ragaszkodott az 1868-dik évi XLIII. t. cikk 10-dik §-ában foglalt elvekhez.

Az is természetes, hogy a szász burocratia nehéz szívvel válik meg a közigazgatási hivataloknak oly nemű betöltéséről, milyen a Királyföldön eddig divatozott, mely lehetetlenné tette, hogy a kijelölő mást jelöljön ki, s a választók mást választzanak, mint a szász burocratia egyik felkent tagját. — De viszont az is természetes, miszerint a magyar miniszterium a szent István koronája területén ily rendszer fenntartására magát hivatva nem érezhette.

Általában elhiszem, miszerint a szász burocrata urak óhajtották volna, hogy a Királyföldön a végleges szervezésig minden maradjon in statu quo. — Azonban épen a Királyföldről több felől nyilvánult az ideiglenes szervezés iránti óhajlás, a törvény ezt rendeli, s a miniszteriumnak ez irányban cselekedni kötelessége volt.

Egyébaránt nem is az volt kötelessége a miniszteriumnak, hogy a szász burocratia óhajának jöjjen tudomására, hanem inkább az, hogy a szász nemzet és a Királyföldön lakó polgárok érdekeiről szerezzen magának tiszta tudomást.

Kérdem már most, nem kellett volna-e okvetetlen csalódni a miniszteriumnak, ha kizárólag azon testületeket és egyéneket kérdezte volna ki, kik a lefolyt évtizedek alatt oly tántoríthatlan hívei voltak a bécsi reakciónak, s kik oly készséggel hozták áldozatul a verivirt elméletnek Magyarország alkotmányos szabadságát, függetlenségét, területi épségét és tulajdon nemzetök municipális jogát? — Hihette-e a miniszterium, hogy ezen urak a szász nép érdekeit képviselik?

Nem helyesebben cselekedett-e a miniszterium, a midőn az interpelláló képviselő úr elvrokonin kívül másokat is megkérdezt és pedig azon szász polgárok közül, kik az eredetileg szabadelvű szász intézményeket bele akarják illeszteni a parlamentaris magyar alkotmányba, kik nem óhajták, hogy a Királyföld a magyar államban egy külön államot formáljon, s kik a szász népet mihamarább fel kívánják szabadítani a burocratia jármá alól.

Azt hiszem, senki sem fogja tagadni a szász burocratákön kívül, — miszerint a miniszterium helyesen járt el, a midőn az ideiglenes szervezést azon kezdte, hogy a magyar alkotmányba bele nem illő, magok-

magokat kiegészítő communitások s az ezekből kifolyó egyetem helyébe oly testületek szervezését vette célba, melyek a képviselői rendszer elvein alakíthatnak.

A miniszterium ezen eljárása lehet, hogy az interpelláló képviselő úr s elvrokonin helyesléssel nem találkozott, de bizonyára örömmel üdvözölték azt a szabadelvű szász polgárok.

Emlékezzünk csak vissza, mily zokon vette a szász reactionárius párt, a midőn a miniszterium látható fejtől, Schmidt Konrádtól, megfosztotta, s helyébe szász ispánnak az alkotmányos érzelmű Konrád Mórt nevezte ki, de viszont tudjuk azt is, hogy a Királyföld polgárai többsége örömmel üdvözölte a miniszterium ezen lépését, mint kezdetét az alkotmányos szabadság életbeléptetésének.

Az sem lephet meg senkit, hogy a szász burocrata urak még ma is folyvást izgatnak, és pedig a nemzetiség palástja alatt, az alkotmányos szabadság és a parlamentaris kormányforma megszilárdítása ellen, de ennek nem kell nagyobb horderőt tulajdonítani, mint valósággal van. Nem a szász nép hangulata ez, hanem a szász burocratia hatalomérti küzdésének utolsó felvonása, mely csakhamar értelmetlenül válik, ha a kormány és parlament erélyesen visszautasít minden ilyen reakcionárius kísérletet, s lealázza az ezen irányban izgató urakat.

Iktassuk csak be a higgadt jellemű, szorgalmas szász polgárokat politikai jogaik gyakorlásába, mentjük fel őket a burocratia jármá alól, s csakhamar lesz alkalmunk meggyőződni, miszerint a nép a politikai jogok gyakorlására kész és képes.

De tapasztalni fogjuk azt is, hogy a midőn a szász burocratia folyvást a sz. István koronája területének eldarabolására törekedett, a politikai jogaiba visszahelyezett szász népet fogva a testvér nemzetekkel, erős támasza lesz hazánk alkotmányos szabadsága, függetlensége és területi épsége biztosításának.

Mindezekből kiindulva, világos előttem az, hogy a miniszteriumnak elodázhatlan kötelessége volt, a Királyföld ideiglenes szervezéséhez hozzáfogni, hogy e részben inkább a túlságos fontolgatás vádjá érhetné, s hogy eddig tett lépései az 1868. XLIII. t. cz. 10. §-ával teljesen öszhangzásban vannak.

Pest, július 3. 1869.

(B.) Még folyvást tart a bírói hatalom gyakorlatáról szóló törv. javaslat feletti vita, mit már ma alig lehet egyének mondan: idővesztegetésnél, miután a Deák-párt pár nap előtt már visszavonult a szözlástól, s így a kölcsönös capacitatio ideje lejárt.

Ma talán kifogy a baloldal beszélőiből, e szerint talán még lesz idő e tárgyat befeszíteni s a baloldalnak minden erőmegfeszítése daczára sem sikerülend ezen első reformkérdést elodábozni.

Utolsó tudósításom óta szözlött Ghyczy és Deák. A két szónok modora közt a különbség most is nagy volt, mint mindig. Keresett sophismákkal küzdött az első, míg Deák Ferencz ma is a logica fegyverét forgatta. Ghyczy mai beszéde nem egy gyarlóságot tartalmaz, míg Deák Ferencz egyszerűségöknél fogva hatalmas érvei legyőzhetlenek voltak.

Szóltott Dobsa Lajos is, előadása ma is hasonlított egy modoros vidéki színész előadásához; kézzel-lábbal hadonázott. Egymaga à la Tympanon minden hangszert egyszerre játszott, s drámába, vigjátékba, sőt bármely komédiába beillő jeleneteket mutatott be. Akaratlanul színpadba jutottak azon helyiségek, hol az ilyen művészek magukat bemutatni szokták.

Rannicher (szebeni választóker.) is szót emelt. Ő e kérdést is a szász kiváltságok szempontjából vette bírálat alá, s bár a törv. javaslatot a kor és tudomány kívánalmi színvonalán állónak mondta, azt még sem fogadta el. Ellenben Lindner (köhalomszéki vál-ker.) az „ifju szász” párt e tehetőségi szónoka, a haladó szász párt szempontjából fogva fel a tárgyat, a törv. javaslat mellett nyilatkozott.

Ma talán befejeztetnek a viták s holnapután szavazás lesz, a midőn, mint előre már is jeleztem, a szélsőbal, balközép s a maradó szász párt együtt fognak szavazni.

Segesvár, július 1. 1869.

Alig pihenték ki a pártok a követválasztási küzdelmeket, már is új csatára készülnek. Az ő és ifju szász pártok at értem, melyek közül a városban az ifju, a székben az ő vála győzedelmes. Muán az őmagát kiegészítő communitás hatalmasan protestált az élete felett, a miniszteri „szabad kéz” által megkondított halálharang, az új szabályrendeletek ellen, consequentiának tartotta az ősszeirő bizottmányt sem választani meg, a miút ez a június 19 kén tartott communitási gyűlésben nagy bölesen elhatározatotat vala. Az amplissimus magistratusnak juttott tehát a szerencse az új szervezéshez a lépéseket ez offo megtenni, s így lön az, hogy az ősszeirő bizottmány fejestől, kezesből „alt sachs” leve, a minek lön is azon tapasztalható eredménye, hogy az ősszeirő egészen ő modorban vitetett keresztül, több szabadelvű és jövevű kereskedő, azon ürügy alatt, hogy ezöltől évekkel bukást jelentett, a választók sorából kitérőltetett, s miután a románok határozottan az ifju szászok pártja mellé nyilatkoztak, az ősszeirő bizottmány minden második románra erdő praevaricatio bűnét bizonyítja rá, csak hogy a választók sorából kitérőltetvén, az ifju szász párt azáltal is gyengüljen. Ellenben találtattak kereskedők, a kik hasonlóképen egykor „falliroztak,” de mivel szerencsések magokat az ő-szászokhoz számíthatni, maradnak a szavazati joggal. Egyébiránt az ifju szász párt erélyesen lépett fel e visszavonások ellen, s remélhető, hogy míg a választás bekövetkeznék, gyökeres orvoslást nyerend sérelmeiben.

Itt is feltűntek tanyájukat az angol mérnökök s szorgalommal méregetnek előre, hátra, az indóház helye kijelölve, a várostól tágas tér van nyerve a vasúthoz szükségeseltő faanyagok lerakására, a hol az ácamunka foganatba is vétetik. A Misselbacher kereskedőház vállalkozott Fejérvárról vas-síneket szállítani s a jövő hóban a szállítást meg is kezdetik, a földmunkánál az „első kapavágás” e hó folytán meg fog tétetni; minden arra mutat, hogy két év alig telik el s a Nagy-Küküllő mellett is vasúti mozdonyok fognak robozni.

Tegnap érkezett ide toborzó honvéd-főhadnagy Baussnern Gwidó, a jeles röpiratíróról ismeretes publicista, kit a követválasztás alkalmával az ő-szászok Theil István jelöltjökkel vertek le. Theil István úr ellen petitióáltak az ifju szászok, de már verificálva van. B. G. pedig, mint honvéd főhadnagy jött ide a honvédtanosztály számára tönjezokat toborzani; lehet képzelní minő lelkesüléssel fog az ő-szászok részéről találkozni! Köhalomban a toborzás nem a legjobb eredményel tűtt ki; bár Segesvár megmutatná, hogy a lelkes ifju szászoknak itt van fötanyája. Az ifju szászok a honvédelmi miniszteriumhoz folyamodtak, hogy a honvédszólóalj állomási helye Segesvár legyen, s azt hiszem, Segesvár többsége megérdemli, hogy e méltányos kérélmé tekintetbe véttessék, mert meg vagyok győződve, hogy az új szász párt által bizonynyal hazafias szellemben fogna lelkesítetteti.

S z i n é s z e k is vannak s darabjaikat az Orendi deszka bódéjában adják, mára Birchpfeifer „Tűcske” van kitérve, mint mondják, meglehetősen pártfogásban részestülnek.

A segesvári ezöltől egy évvel kezdett telekkönyvi munkátat befejeztetett, s jelenleg épen az adószorzattal összeegyeztetés fel, s ha a miniszteriumnak úgy tetszik, a jövő hóban már a nyilvános használatnak atadathatik. Önként eszembe jut a „Magyar Polgár” 58 dik számában megjelent cikk, hogy „Erdélyben mikor lesz telekkönyv?” P. M. úr annyira bele élte már magát az opponálásba, hogy még ott is sérelmet lát, a hol elismeréssel tartoznék viseltetni. Csak másfél éve, hogy Erdélyben a helyszínelés megkezdett, s habár P. M. úr keresztiesi birtokára még telekkönyvi hitelt nem nyerhetett is, de el kellene ismerie, hogy a kezdet nehezségeivel küzdve, a másfél év kielégítő eredményeket mutatathat fel. Nem célozom czafolatot írni a P. M. úr jeremiájára, mert nem is vagyok arra feljogosítva; de annyit az igazság érdekében ki kell jelentenem, hogy nincs a m. kormány közegei között egy testület is, mely több hanyattatásnak volna kitéve, mint a telekkönyvi, s nincs egy testület is, mely kevesebb belismerésben részesültne, mint épen az. Reggeli 6 órától este 8 ig foly ott a munka, nincsen kiszabva a hivatalos óra; a foglalkozást az eredmény után bírálják meg, de hogy azon munka jó, használható, sőt tőkéletes legyen, az az igazgatóság legfőbb gondja; e lehet talán oka annak, hogy az eredmény még sem akkora, a mely még P. M. urat is kielégitené. A partium-

beli telekönnyeket, mint a melyek „más bíró járása” alatt keltek, nem lehet hasonlatba tenni az erdélyiekkel, mert itt nemcsak hamar, de jól is dolgozni — a fölve. Majd egykor talán visszatérünk az erdélyi telekönnyezés kérdéssére, addig is megnyugtathatjuk olvasóinkat, hogy a kezdet nehézségeit leküzdve, az új eröket begyakorolva, közelebbi időben gyorsan fog a telekönnyv-szerkesztés előre haladni. R. L.

Post, július 3. 1869.

(r. l.) Mindenesetre különös, hogy épen azon oldal, a mely valódi szenvedélyvel sürgeti a reformokat, igyekszik ezek útjába minden gíngondolható akadályokat gördíteni, korántsem valamely komoly czéltól, — mert jól tudja, mikép minden akadály utóvégre is elbáritatik — hanem csupa merő dacból.

Az ellenzék derekasan teljesítette kötelességét ez utóbbi napokban, hogy a törvénykezési tereben terbe vett reformokat lehetőleg késleltesse.

És miért?
Csak azért, mert a delegációk összeállításának kiüszített határnapjára nézve akart némi zavart előidézni.

Az ok nem lehetett egyéb, miután nem hiszik, hogy azt képzelte volna, miszerint e hazahajlás által, az előtte annyira gyűlöletes delegationalis intézményt fogja alapjában aláásni, vagy plane egészen megsemmisíteni.

Az ellenzék sok mindenféle édes álomban ringatja magát, de nem gondoljuk, mikép ez úttal ily czélt tűzött volna maga elé.

És ugyan hát mit ért el ujhuzásával?
Késleltette e a delegációk összeállítását?

Korántsem.

A delegációk — miként megállapították — elkezdnek Bécsben működni, mialatt országgyűlésünk együtt lesz, — a különböző sectiók az alakuló ülés után visszarándulnak Pestre, és ott fognak tanácskozni, tehát tagjai a képviselőház ülésében is résztvehetnek majd, — míg ha a munka be lesz végezve, a nyilvános ülésekre ismét Bécsbe jönnek fel a delegátusok.

Zavarba hozta e eszerint az ellenzék a kormányt, mit valahányszor csak lehet, mindig örömost tesz?

Legkevésbé sem.

Egy czélt azonban mégis elért, az tudniillik, hogy habár a delegációk összeállításának határidejét nem odázhatta is el makacskodásával, a munka folyamát mindenesetre lassította, minek egyik következménye lesz: hogy például a jövő évi budgetet, valamint a még elintézendő többi törvényjavaslatokat szintén jóval később veheti tárgyalás alá az országgyűlés.

Van-e nekünk az átalakulás nehéz műtétének közepette annyi vesztegetni való időnk?

Feljen e kérdésre maga az ellenzék.

A Deák párt, épen ellentétben az oppositívval, szem előtt tartván, mennyire drágák a felhasználások még a percek is, — miután a nyilvános ülés elé került törv. javaslatok az osztályokban különben is eléggé megvitattak, minek következtében elhamarkodásról szó sem lehet, — nemcsak nem gátolja a munkálatok haladását, hanem egész erejével siettetni azt.

Ennek jelét adta a tegnapi ülésben is, midőn tagjai az igazságügyminiszteri előterjesztvény megvitátása alatt mind lemondtak a szóról, míg az ellenzékiek elmondták mondókaikat, és még mára is 18 maradt közülök följegyezve.

Azonban végre talán szintén belefáradnak majd a dictiózásba, s meglehet sokkal előbb fejeztetik be a tárgyat, semmint hinnénk.

A miniszterium — tudvalevőleg — körlevelet intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyekben

figyelmezteti, hogy a külföldön, vagy a lajtántúli országokban lakó honfitársaink érdekében, ugyanazon nyelven válaszoljanak az ottani hatóságok leveleire, mely nyelven azok az illető municipiumot megkeresik.

A magyar nyelv, fájdalom, nem világnyelv, még az ország határain belül sem értik mind, annálkevésbé a külföldön, kívánhatjuk-e tehát, hogy onnan magyarul írjanak hozzánk, vagy megértsék magyar válaszunkat.

Fordultak elő esetek, melyekben egy évig is börtönben ült a külföldön valamelyik hazánkfa ártatlanul, mert a megkeresett magyar hatóság nem felelt az idegen nyelven irt megkeresésre, vagy magyarul felelt, s azért ismételtük: a kormány ez ügyben kiadott körlevelének figyelembentartását, külföldön lakó hazánkfiainak érdeke parancsolja.

Horváth Mihály beszéde.

(A képviselőház június 26-diki üléséből.)

T. ház! Előre is kijelentem, hogy igen röviden fogok szólni (Halljuk!)

Inkább csak egy rövid, indokolt szavazatot akarok tenni, mint behatólag fejtegetni az előttünk fekvő törvényjavaslatot.

Két fő-ellenvételt hallottam az előttünk fekvő törvényjavaslat ellen. Az egyik az, hogy az igazságügyi törvényeket csak együttesen lehet tárgyalni a megyék rendezésével, mert az igazságszolgáltatásnak elválasztása a megyéktől ezeknek régi hatáskörét megsorbitja.

A másik az, hogy a bíróságokat nem, mikép a törvényjavaslat mondja, kinevezés, hanem választás által kell betölteni. Most e törvényjavaslat tárgyalásánál nincsen helyén tüzeten szólni a megyékről, minthogy azonban az ellenzék ettől feltételezi az előttünk fekvő törvényjavaslat elfogadását, lehetetlen már most nem szólni egyénit ezekről.

Ezen feladat teljesítését azonban nekem igen megkönnyítette az igen t. közoktatási miniszter úr, a ki státusfűrűi szellemmel és behatólag tárgyalta azon viszonyt, mely a megyei hatóság és az igazságszolgáltatás közt létezik.

Nekem e tekintetben igen kevés mondandóm maradt. Én, t. ház, mindenekeelőtt kijelentem, hogy az autonóm megyét nem ugyanazon alakban, a melyben az maiglan fennáll, hanem a kor és körülmények igényei szerint reformálva, és különösen a parlamenti felelős kormányval egybehangzásba hozva, igenis fentartani óhajtom. Nem azért, mintha én azokat, mikép az ellenzék, a közjogi szabadság mind megannyi bástyáinak tartanám, hanem fentartani akarom a megyéket, mivel ezek kellőleg reformálva az önkormányzat leghatékonyabb, legalkalmasabb eszközeivé fognak fejlődni.

Az önkormányzatot pedig, melyet mind a közjogi, mind az egyéni szabadság főposztulatának tartok, fentartani magam is minden módon óhajtom.

Azt mondom, hogy a megyét nem azért akarom fentartani, mintha abban a szabadság bástyáját tekinteném. A megyék kétségkívül sok jó szolgálatot tettek a múlt korban a szabadság fentartására; de leginkább csak azért, mivel mindazon erő, mely a szabadság megvédésére eszközül szolgálhat, például az egyesülés, a szólásszabadság, a vis inertiae, a passiv ellentállás stb. mind a megyék kebelébe menekültek; sőt volt idő, mindnyájunk tudomásával, midőn maga a sajtószabadság is csak a megye közgyűlései által pótoltatott némileg. De most, t. ház, midőn az egyesülés, a szólásszabadsága, a sajtószabadság biztosítva fennáll, és a mi kiválólag tekintetbe veendő, most, midőn a nemzet többsége kebeléből származott felelős kormányunk van, a mely csak addig maradhat a hatalom birtokában, míg a többség közvéleménye

szerint kormányoz, most, mondom, nem a megyék többé, hanem első sorban a parlament, a sajtószabadság, a szabad egyesülés s a szólásszabadság képezik a réginel sokkal biztosabb, sokkal hatalmasabb garantáit és bástyáit a szabadságnak, (Éljenzés a jobbon) és hogy ezt iránt még vég gondolatot is kimondjam, én, t. ház, a megyéket, a miképpen azok maiglan fennállanak, nemcsak hasznosoknak és szükségeseknek nem, de sőt károsaknak tartom; károsaknak fejlődésükre, a műveltségben való előhaladásunkra, a mit pedig még magának a szabadságnak is fölébe helyezek, (Halljuk! balról.) mert magát a szabadságot is csak azért becsülöm és szeretem, mivel a műveltségnek, haladásnak legbiztosabb eszközeül szolgál. (Éljenk helyes.) A megyei municipiumokat pedig, t. ház, miképpen azok a középkorból reánk maradtak, oly intézményeknek általában nem tekinthetem, melyek a jelen előhaladott kor fejlődési és haladási igényeinek igen tetemes, lényeges reformok nélkül képesek volnának megfelelni, és ezen reformok legszükségesebbikének tartom éppen azt, mit az előttünk fekvő törvényjavaslat czéloz, az igazságszolgáltatás teljes elválasztását a megyei közigazgatási hatalomtól. És épen azért azoknak, kik az előttünk fekvő törvényjavaslatot azért nem akarják elfogadni, mert a megyék eddigi hatáskörét megsorbitja, csak azt felelhetem: igen is, az előttünk fekvő igazságügyi törvényjavaslat megsorbitja a megyék eddigi hatáskörét, de ezen csorbitás mulhatlanul szükséges arra, hogy előhaladhassunk, szükséges arra kivált és különösen, hogy szert teshessünk valahára egy gyors, jól rendezett, részrehajlatlan igazságszolgáltatásra, mit én az állam létele fölsarkkövének tartok. (Helyeslés a jobbon.)

Ezen csorbitás nélkül, t. ház, a megyék ezen csorbitása nélkül, én az igazságszolgáltatásnak korszerű reformját jámbor óhajtnak tartom, mely Isten tudja, mikor fogna létesülni.

Nem akarom a t. ház becses idejét és figyelmét sokáig igénybe venni (Halljuk!) hosszas bizonyítgatás vagy fejtegetés által annak, hogy a megyék mellett, miként azok maig fennállanak, teljes lehetetlen rendezni az igazságszolgáltatást.

Csak egy pillantás megyéinkre, vagyis inkább egy pillantás igazságszolgáltatásunkra, miként azt a megyék eddigél kezelték és kezelik maiglan, és a mi miatt, valjuk meg t. ház, hazánk már nem egyszer guny tárgyánul szolgált a művelt Európának; egy pillantás, mondom, ez igazságszolgáltatásra, erről mindenkit meggyőzhet. Hacsak futólag áttekintjük is hosszu bünláistromát mindazon mulasztásoknak hanyagságoknak, mindazon részrehajlásnak, pártoskodásnak, mindazon vesztegetéseknek, és Isten tudja, hányféle visszaéléseknek, (Felkiáltások balról: „Majd még több lesz!”) melyek igazságszolgáltatásunk körében, mindnyájunknak köztudomására, elkövetettek, (zúgás balról) nem bízhatom t. ház, hogy lehessen elfogulatlan, igazságos érzelmű ember, ki az igazságszolgáltatás kezelését jövőre is a megyéknél, a politikai pártoskodások e tüzhelyeinél akarná megtagadni. Ki ezt akarná, az bizonyára nem az igazságszolgáltatás ügyét hordozná szívén, az csak egygyel több eszközt akarna birni a politikai pártoskodásokra. (Helyeslés jobbról.) Ki ezt akarná, annak le kelene mondania végképen azon reményről is, hogy valahára megszilárdítsuk hiteltünk az európai forgalomban. (Igaz! jobbról.) Igaz, egy pár év óta hiteltünk némileg erősödni kezdett Európában; de ez, t. ház, korántsem bizony igazságszolgáltatásunk mellett; ez csak azt bizonyítja, hogy azon Európa, mely bennünket a kiegyezés végrehajtásánál mint érett, megfontoló, mérsékelt, komoly irányu és eszélyes nemzetet kezdett ismerni, hogy ezen Európa aziránt is jó reményben van felőlünk, hogy most, midőn akadálytalanul léphetünk a reformok terére, s azok valóstáa csak önmagunktól függ,

első teendőink közé fogjuk számítani az igazságszolgáltatás gyökeres átalakítását. (Éljenk helyeslés jobbon.) És meg vagyok győződve, t. ház, hogy Európának ezen beuntunk vetett reményét nem engedhetnők megbiusolni a nélkül, hogy önmagunk ne romboljuk le némileg emelkedő jólétünk épületét, a mitől, meg vagyok győződve, meg fog bennünket menteni a t. ház bölcsesége és előrelátása. (Mozgás a balon.)

A miket eddig elmondani szerencsém volt, ismételném, t. ház! válaszul azoknak is, kik nem ellenzik ugyan az igazságszolgáltatás elválasztását a megyéktől, az adminisztratív hatóságoktól, hanem mégis a megyékre akarják hagyni a bíróság betöltését. Mert vajjon mi volt annak oka, hogy igazságszolgáltatásunk eddigél oly roz volt, oly roz maiglan is? vajjon nem leginkább, nem főleg abban rejlett-e ennek oka, hogy a bírák választottak? (Ellenmondás balról.) — választottak oly tömegek által, melyek képtelenek voltak megítélni a bíróban szükséges qualificatiót, (helyeslés jobbról) — választottak oly tömegek által, melyeknek csak a politikai pártoskodás s a politikai pártérdek volt czéljuk, s megvallom, azon mesterséges gépezetek által sem hinnék ezen segíthetni, a melyeket egyik vagy másik ellenzéki képviselő ur kíván a választásra nézve felállítani. Nem fogna a dolgon segíteni az sem, ha az egyszer megválasztott bírák elmozdíthatlanokká lennének. Az elmozdíthatlanúság, miként az előttünk fekvő törvényjavaslat tervezi, mikép magam is meg vagyok győződve, legfőbb, legszükségesebb feltétele a bíró függetlenségének; de ezen elmozdíthatlanúság a megyék választásával combinálva hozva, még csak rosszabbá tenné a jövő állapotot. Eddig legalább azon remény maradt fenn, hogy a három év mulva visszatérendő restauratio a roz képtelen bíró helyébe majd talán jobbat fog állíthatni; az elmozdíthatlanúság pedig még súlyosabbá tenné azon csapást, mely az egyszer megválasztott, de kellő qualificatióval el nem látott bíró káros hivataloskodásából származnék az igazságszolgáltatásra. (Helyeslés a jobbon.) De hiszen csak a candidatura kellene megmaradni a megyéknél, — mondja egy némely baloldali képviselő. Csak röviden kérem ezektől, vajjon kik candidálnának a megyékben? Nem azok-e, a kik eddig a választásokat intézték, vagy a kik leginkább befolytak a választásokba? Így én az eredményt ugyanannak látom a candidatura, a mi volt eddig a választásoknál.

Igen is! van néhol, például mint épen Várady Gábor t. képvis. ur felhozta, van néhol, mint Belgiumban, a mint különösen a t. képvis. ur említé, helye a candidatura; de még Belgiumban is, t. ház, a békebírák s az első bíróságok tagjai egyenesen a király által, az illető miniszter ellenjegyzése mellett nevezetnek ki, s csak a fölébviteli törvényszékek tagjai s az első bíróságok elnökeinek kinevezésére nézve szükséges a senatus s a semmitűszék kettős előterjesztése.

Megvallom, t. képvis. ház, kivált felsőbb bíróságainkra nézve idővel majd magam is óhajtanám az ilyféle candidatura nálunk is megállapítani, de majd csak akkoron, midőn az új igazságszolgáltatási rendszer nálunk is erős gyökereket vet s megszilárdult; különösen akkor majd, mikor a felsőház is átesett átalakítási reformján; addig azonban, megvallom, sokkal több garantáit találok a felelős miniszter előterjesztésében. Egyebiránt, t. ház, azzal kezdém beszédemet, hogy rövid akarok lenni; teljesítem szavamat, s röviden csak azt mondom, hogy miután azon fő ellenvetéseket, melyeket az előttünk fekvő tvjavaslat ellen felhozni hallottam, alaposan nem tartom, jelen törvényjavaslatot teljes készséggel elfogadom a részletes tárgyalás alapjául. (Éljenzés a jobbon.)

lesség teljesítésekor. A tanár fájdalma erős, midőn azon tanítványától kell megválnia, a kit már tanuló társa és barátjának tekint. A tanár büszkesége és jutalma a tanítványokban van s facultas, jó hirneve általok áll fenn. E tekintetben fájdalommal kell megválnunk tőled. De az elválásban is van vigasztaló! A mai kor a szabadság és felvilágosodás kora ugyan, de a szolgaság és tudatlanság még mindig félelmes hatalom, mit leküzdéni a protestantismus van hivatta. Én hiszem, reményem, hogy a küzdelem és diadalban gazdag magyar prot. egyház a mi jeles tanítványunkkal erősödvé, új barátokat fog szerezni az emberiség nagy és nemes harcában s a szabadság hőseinek dicőssége és öröme közös széles e világon!

A közönség tapsolt s én... nem mondom meg mit csináltam, hanem később elgondoltam, hogy még ezen vén tudósoknak is van szívök, ők is érzik, hogy a tudományért küzdőnek a legedesebb jutalmat nem a tudósok bagoly fészke, hanem a tudomány által élő s felvirágzó haza adhatja.

Azóta 3 nap mul el... Adresseket s meghívásokat kaptunk helyből s egy pár szomszédvárosból; jól mulattunk, engem is megbecsültek K. Ö. miatt. Ez a holland nép igen jó mikor neki bolondul! Holnap indítom haza a barátomat s én megyek még messzebb! Makkai D.

TÁBOCZA.

Lejda, június 1869.

Tiszt. szerkesztő ur! Küldök egy kedves hirt önöknek oda haza!

Május 31 én tett itt erdélyi hazánkfa székelykereszturi Kovács Ödön nyilvános tudori vizsgát a theologiai tudományokból, midőn egy óráig tartó nyilvános vitaközlésben védelmezte: „A protestantismus Magyarországon az utolsó husz év alatt” czimű értekezését s egy néhány vita tételt.

Délután 3 órakor az egyetem nagyterme megtelt tudós és tanuló emberrel. 3 egyetemi tanár: Scholten, Rauwenhoff és Cobet, egy fiatal theol. doctor s egy jeles student voltak a támadók. A háborn holland nyelven folyt. A vita érdekes és megható kezdett lenni, midőn Scholten az európai hírtudós dobott keztyűt a mi fiatal tudósunknak. Scholten K. Ö. nek tételét támadta meg: „A Leibnitz supranaturalismusát akár egy materialista is elfogadhatja.” „Azt én még soha sem hallottam — mond Sch. — hogy supranaturalismus és materialismus egy úton járjanak, s midőn ma tőled hallom: kénytelen vagyok azt következtetni, hogy neked sem a materialismusról, sem a supranaturalismusról s így sem a régi, sem az

újabb bölcsészet elveiről, rendszereiről, ó és új világnézetéről sat. fogalmad sincs, s ennélfogva a tudori czimre is érdemelen vagy!”

Én szinte rákiáltottam, mint a peleskei nótarius, hogy hagyjon békét már annak a szegény fiúnak!

Kovács Ö. azonban diadalmasan védte meg tételét és magát. Kifejté, hogy tételének alakja paradox, de helyes igazságon alapul, amit Leibnitz rendszerének s az újabb materialismus elveinek tüzetes fejtegetésével bizonyított be.

Erre Sch. elismerést fejez ki a doctorandus tudományos készségére, s nagybecsülést személyre iránt. Aztán melegen emlékezett meg hazánkról, annak örökvésire s küzdelmeiről. Elmondá, hogy a holland és magyar nemzet, a magyar és holland protestans egyház egyenlő nemes czélért hasonló nagy küzdelmet és szenvedéseket állottak ki. Mi atéltük — ugymond — a ti hosszabbra nyult adás küzdelmeitek, örültünk és szenvedtünk veletek s midőn Isten most reátok is felderíté a szabadság szép napját: czélunk újból közös s e nagy közös czél ezután még szorosabban egyesíti az érzelemben és örökvésben mindig rokon két nemzetet... Te pedig menj haza s szép tehetségeddel állj a küzdők sorába!...

Azután Rauwenhoff támadott... ügyesen, de megadta magát s azonnal szövegetéssé lett, hogy kifejezésre azon örömet, amit Kovács Ö. értekezése szerzett neki. „Értekezésed — mondá — ab-

ban különbözik más ilyen alkalomra irt munkáitól, hogy ezek inkább vagy kevésbé tudós és nem tudós száraz kutatások, míg a tiedben egyéniség, egy hazáját forrón szerető, annak minden mozzanata és törekvése iránt melegen érdeklődő, munkás, tenni vágyó, lelkes hazafi tűnik ki s mégis nem elfogultság, hanem igazságrszettől lát-szik egészen áthatva ienni... Én s a művelt holland közönség csak köszönettel tartozunk neked azért, hogy bazád annyira érdekes és tanul-ságos eseményeivel a mi érzelmeinket oly kedve sen érintő alakban ismertettél meg.” A más három útkezét is lezajlott s az eredmény az lett, hogy öt csatában öt győzelmet nyert a leendő s most már megett tudor.

4 óra után elmentünk meghallgatni az ítéletet azon tiszteletet gerjesztő tereben, a hol 300 év óta minden itt működött tanárnak — köztük Scaliger, Linne, Cuvier, Boerhave — életnagysá-gu, jelesen festett arczképe ki van függesztve. Kneen mondta ki az ítéletet latin nyelven. Olyan jól illet azon tiszteletre méltó arczképekhez s élő arczokhoz a classicus latin nyelv. Mintha Cicerot hallottam volna hazafi beszédet tartani!

Kuenennél nem is mondott Cicero soha lelkesebb beszédet. Én ezeket jegyeztem fel belőle: „Midőn az egyetemi tanács meghagyta nekem, hogy téged tudorra avassalak fel propter Summam Doctrinae Praestantiam — nem tudom fájdalmam-e vagy örömem nagyobb e köte-

Magyar országgyűlés.

A képviselőház ülése jun. 30-án.

Tárgy: A bírói hatalom gyakorlásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

Németh Albert egy határozati javaslatot nyújt be, mely szerint utasítsák oda a miniszterium a hűbéri viszonyokból még fennmaradt kiállítások szabályozására vonatkozólag törvényjavaslatot terjesszen elé a legközelebbi ülészek alatt. Kinyomatni s napirendre tűzteni határozattal.

A bírói hat. gyakorlásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása következtében, első szónok

Perczel Béla, pártolja a törvényjavaslatot, s egyes baloldali szónok érveit cáfolván, a Bűzörményi esetére is áttér, kimutatván, mennyire igaztalanok azok, kik az igazságügyi minisztert itélik el. Utána

Móricz Pál a javaslat ellen, Rónay Jácint mellette szól.

Nyári Pál. Nem fogadja el a javaslatot, mert ezzel a nép csak egy engedelmes tömeg lesz, s minden hatalom a kormány kezébe adatik stb.

Tanárky Gedeon a jobboldal zajos tetszése közt pártolja a javaslatot, s felel a baloldaltól felhozott érvekre. Nem pártolhatja a bírák életfogytiglani választását sem, mert ezen választás által előállana a provincialis burocratia, mely nélkülözhetetlen az állami burocratia minden fényoldalát, s tisztesen bírni árnyoldalát.

Péchy Tamás előtte szólónak felelvén, elismeri, hogy törvényt szolgáltat az angol bíró, de hogy igazságot szolgáltatna, azt el nem ismeri. Például hoz fel egy esetet, hogy egy férjnek 2 neje volt, a mi Angliában nagy büntetés alá esik, s csakhogy kikérülhesse az illető büntetést, ügyvéde ajánlatára egy harmadik nőt vett el, mely esetről az angol törvény nem határozván, a vétkes, paragrafus biányában felmentetett.

A törvényjavaslatot, mely szerinte a bírói függetlenséget illusorinussá teszi, részletes tárgyalás alapjául el nem fogadja. (Helyeslés balról.)

Hoffmann Pál nagyhatású beszédet tart, melylyel a törvényjavaslatot részletes tárgyalásul elfogadja.

Széll Kálmán jegyző: olvassa az újonczásra vonatkozó szentesített törvényt.

Ezután b. Simonyi Lajos szól a napirenden levő kérdéshez, ki a törvényjavaslat ellen, gróf Eszterházy Pál mellette, Salamon Lajos ellene, Simay Gergely mellette, Szakácsy Dániel ellene szólnak.

A képviselőház ülése jul. 1-én.

Tárgy: A bírói hatalom gyakorlásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

Több kérvény közt Décs város iparosai részéről is nyújt be egyet Betegh Kelenen.

A napirenden levő tárgyhöz legelőbb szól Várady János a javaslat mellett, s utána Kuk Jenő a javaslat ellen, abban a nemzetiségek nyelvét is veszélyeztetve látván.

Szeniczai Ödön kész a szótól elállani, ha mások is teszik, pártolja a javaslatot.

Ghyeyi Kálmán a baloldali helyeslése közt szól a törv. javaslat ellen, megjegyezvén többi közt, hogy oly rendszer, melyet abszolút kormányok használtak, jó nem lehet. — Ezután fel-szólal

Deák Ferencz (általános figyelem közt hallgatott s hozzászólással kísért beszédét közöljük.)

Következett ezután a ház türelmének kifogyása, s az „eláll.” Többen el is állottak, hanem Dobsa Lajos ismét az a sors érte, hogy Deák után szónokoljon, s pedig a javaslat ellen.

Rannicher Jakab nem pártolja, Lindner Gusztáv pártolja a törvényjavaslatot.

Ülés vége d. u. 3 órakor.

Egyletek és közintézetek.

Kolozsvár, július 2. 1869. — A jótékony kebelnek legedesebb jutalma ugyanazon tudat, hogy embertársának javát előmozdítani sikerült, s így jótette magasztalására nem szorul; lehetetlen azonban elhallgatni azon nagyérdemű férfiak neveit, kik, hogy az ifjúságnak alkalma legyen a tudományok elsajátítására mellett a szépművészetekben is kiképeznie magát, nagylelkű adományaik által e cél elérését lehetővé tették. Ily férfiak: Ákoncez István, Ákoncez János, Ákoncez József, Bánay Károly, Biasini Domokos, Bregárdt János, Csapó Sándor, Csiky Imre, Demjén László, Dietrich Sámuel, Groisz Nándor, Himmelstein Mór, Hösler Nándor, Huflesz Károly, Jakab Bogdán, br. József Lajos, Kagerbauer Antal, Karvázy Gyula, Karvázy József, Keserő Mózes apát, Korbuly Bogdán, Korbuly Gergely, Lönhardt Ferencz apát, Martin Péter, dr. Mály István, Pál Sándor, Pakó János, Papp Kristóf, Pamphile János, Simon Elek, Zsigmond Elek, dr. Szabó József, dr. Szombathelyi Gusztáv, Schütz János, Tauffer Ferencz, Tauffer János, Tauffer József, Tauffer Károly tekintetes s illetőleg méltóságos urak. Nem hallgathatom el továbbá azon férfiak neveit sem, kik jutalmak által iparkodtak az ifjúságot nagyobb szorgalomra serkenteni, ilyenek: tek. Biasini Domokos,

ki egy magyar aranyat; főtiszt. Várady Móricz, ki két tallért; nt. Salzbauer János, ki két db. egy ezüst forintot; nt. Pap János, ki Arany J., Toldi és Buda halála, Petőfi S. A hóhér kötele című könyveket; nt. Cserey József, ki egy db. rubelt ajánlott fel a szorgalmas tanulók megjutalmazására. Ugyan e célra beszerestettek a gymnasium pénztárából: Katona J. Bánkban, Kisfaludy Sándor Gyula szerelme, Arany J. Toldija s elegyes költői darabjai, Vezérszavak, Nemzeti dalkönyvecske, Magyar balladák című könyvek. Köszönettel tartozik továbbá a dalárdai ifjúság tek. dr. Hintz György urnak, ki ez ünnepe alkalmával kegyes volt a redout-termet használatra díj nélkül átengedni; t. Demjén László urnak, ki zongorát volt szives kölcsön adni, és t. Lichtig Adolf urnak, ki a hegedűszíreket zongorakísérete által emelni sziveskedett.

Fogadják a nagyérdemű jötevők a dalárdai ifjúság s különösen a jutalmazottak legmélyebb köszönetét, melyet örömmel tolmácsol a dalárda igazgatója.

Napi hírek.

— Az országgyűlés július 3-án tartott ülése hallatlan zajos és ingerült volt. Az elnök végre is kénytelen volt feloszlatni. Jövő számunkban bővebben.

— Vasútnkon, Várad és Kolozsvár közt nincs pont, mely annyira felhívja a figyelmet és bámulatot, mint Sztána, B. Hunyad közelében. Látozgatják is eléggé, mint valami bucsujáró helyet. A bámulat méltó tárgya egy körülbelül 40 öl széles völgyön 17 ölnyi magasságban épült óriási töltés, mihez a két hegynek ugyanily magasságban levágása járul. A merész művet, s azt a benyomást, mit a nézőre tesz, papiron híven visszaadni nehéz feladat; ki nagyszerűségéről teljes fogalommal akar birni, annak látnia kell.

— A nagy-szebeni indóház helyiségéül, mint a „H. Ztg.” biztalan értesül, az Erzsébet kapu előtti tér jelöltetett ki.

— Kolozsvár történetének megírásáról, s az ezen pályaművet tárgyalt communitas gyűléséről emlékeztet meg a „Krons. Ztg.”, felhívja Brassó képviselőtestületét, hogy a kolozsvárihoz hasonlóan tűzzön ki pályadíjt Brassó történetének megírására. 2000 frtot hoz javaslatba, mely a város pénztárából lenne fizetendő.

— A nagy-szebeni bírói államvizsgálati bizottságnál Herbert Edének a magy. kir. curia semmitől széki osztályához történt kinevezetése folytán megüresült elnöki állomásra a vallás- és közoktatásügyi miniszter b. Mylius Ferencz jogtudort és es. k. kamarást nevezte ki.

— Tűzijátékot hirdetett a százföld egyik községében közelebről egy pirotechnicus. A program vége így hangzik: Nem tanultam én sem Poplákán, sem Gurarenn, hanem tanított engem valóságos párisi mester. Kezdeté 9 órakor. Bazan Péter ur fogadós 1869.

— A sétatéren vasárnapra kifűzött népmulatság: harczijáték, mázskálás és bűvészet a nép gyönyöreivel mit sem törődő, megoyilt fellegek áldozata lett; hanem a mi halad, nem marad, s úgy halljuk, hogy a most elmulasztott a jövő vasárnapra történik meg.

— A városunkban állomásozó katonaság, mint tudjuk, még e hét folytán elindul új állomás helyére, Pestre, s pedig egész Nagy-Váradig táborot járva fog előrehaladni.

— Talány. Mi az a mi leggyorsabban emelkedik s leglassabban száll? — A rébusz megfejtését nehezítendő, még megőrökiük, hogy a szarvasmarha hallatlan megolcsódása után mintegy két hónapra, a bus fontja városunkban egy teljes krajczárral lejjebb szállott.

— Fürdői hírek. A vizaknai fürdő egy vendége e hó 1-ről írja, hogy még igen kevesen gyűltek össze; s erről eléggé tanuskodnak a házakra, kapukra kiszegzett cédulák, melyek szerint „Cihmer, Ziener, Zümmel” zu „fermiten, vermiten, vehrmiten” sind. — Az előpataki fürdőről ellenkező tudósítást veszünk s Borszékéről is a vendégek sokaságáról értesítenek.

— Pauszokodnak a segesyáriak, hogy az idén már háromszor verte fel az utcákat tivornya zaj. Ajánljuk azon város rendőrségének, hogy a panaszolókat küldje ide hozzánk szokni.

— Velocipeddel igyekezett végig az utcákon vasárnap délután egy fiatal ember; s ha meglehetősen tántorgott is a velocipede, egy a városba bejött monostori román legény megkívánta a mulatságot, hazasiételt kivett szekeréből egy keréket s megmutatandó hogy járnak az urak, szomszédait előzölti, felment egy dombra, ráült a kerékre, s neki bocátá azt a lejónék; a kerék le is érkezett, hanem persze legelőbb is a legény orrán fején utazott keresztül. A sebes lezbanás folytán elalált eszméletre hoztatván, azon kezdte, hogy mégis csak boldogok az urak, ha kerékre ülnek sinez semmi bajuk, míg a szegény embernek a legelő gördlésnél is orrára jön a kerék. — Ez sem fogja kitalálni a kör négyzűgítését.

— Egy ügyvéd sirtőjén Amerikában e felirat áll: „A halál nem tanult tőle, elintézte ügyét hirtelen.”

— A házi zenekör vasárnap délelőtt 11 órakor tartá rendezes bavi előadását, midőn az eddig működött tagokon kívül Vikol Poli kisasszony is fellépett, a „Keserő leány” t és „Faust”-ból egy nagy áriát énekelvén el, s pedig oly sikerrel,

minőt nem mulkedvelőtől szoktunk várni. Kellemes tiszta, erőteljes hangja mindenkit elragadott, s ha a kisasszony magát tovább gyakorolga, bizonyára sokra viheti még. Kohn Ilka és Kohn Berta kisasszonyok zongorajátéka is meglepte a közönséget.

— A pesti honvédtérparancsnokság már legközelebb felállítatik. A kerületi parancsnokok ajánlataikat már beküldték a törzstisztek, tisztisegédek, századosok, élelmezési tisztek stb. folyó hó 15 kén történendő kinevezésére nézve. Folyó hó 15 kén oszlatják föl a Pesten levő honvédsztyát, s tagjait a Kassán, Pozsonyban, Kolozsvárott és Zágórában föllálatandó új tanosztályokba osztják be.

— Horváth Boldizsár igazságügyminiszternél megjelent pesti polgári kör küldöttsége, melynek nevében dr. Schermann tolmácsoló a kör bizalmát a miniszter iránt s méltó rajnáalkozását az Irányi által felidézett botrányos eset felett. A kör nevében átnyújtatva a meleg hangon irt felirat, s miniszter erre a legszívleesebben válaszolt, s azután igen barátságosan beszélgetett a küldöttség egyes tagjaival, mire ezek a legemeltebb hangulatban hagyták el az igazságügyminisztert.

— Megjelent az Erdészeti Lapok VIII. évfolyamának 6. füzeté; tartalma: A vadászati jog a tulajdonjognak elválaszthatlan tartozéka. Kirándulás Erdélybe. A havasi erdőgazdaság. A hasznos madarak oltalmazása és helyhez szoktatása. A melegnek befolyásáról az erdei növényzetre. Elővigyázati szabályok a villám ellen. Egy bagoly élettörténete. Az erdélyi gazdasági tanintézet. Gyümölcsfa-szaporítás. Országos erdészeti egylettink házat akar venni. Tudósítás az erdőbirtokosokhoz, erdészekhez s az erdészet ügybarátaikhoz. Különfélek: Csőtörtméről? — A magyar buza. — Az orsz. erdészeti Egyesület 1869. évi közgyűlése Kassán. — Journal du Commerce Austro Hongrois. — Az erdészeti segédtablek 2-ik bővített kiadása. — A baglyok jelentősége a mező- és erdőgazdaságra nézve. — Új amerikai rendszer hegyi vasútak építéséről.

— Bukott nagyságok. Azon tény alkalmából, hogy a verseny-fogadások következtében tönkrejuttott két angol felsőházi tag, Hamilton és Newcastle hercegek az ir egyházi bill fölötti szabvány alkalmával nem voltak jelen a felsőházban, a „Times” elmékedésekre bocsátkozik a fényes nevek és gazdagságok mulandósága fölött. Newcastle herceg ingóságainak folytonos árverezése szomorú, jól megszivlelendő leczkét tartalmaz. Ritkán pusztítottak ki még valamely hercegi házat a bitelezők kielégítése végett ugy, mint éppen ezt. Még ő lordságának „eszimái, sétatálcái, hét pár nadrága és 21 palack befűzöttjei” is fel vannak írva az elárverezendő tárgyak jegyzékébe. A fiatal pazarló család képeit, sőt még anyja guitarját is feláldozta szüvenedékek, 70,000 font sterlingre rugó évi jövedelem mellett. Szomorú, de megérdemelt sors!

— Egy korona ára. A párisi „Figaro” a következő mulatságos eseményt beszéli el, mint megtörtént dolgot: Midőn a görögök királyt kerestek országuknak, végre Dániába is eljutottak, hol a jelenlegi görög király, György, igen szigorú felügyelet alatt állott az udvarnál. Az ifjú hercegek többek közt a szivarozás szigorúan meg volt tiltva, s ha át akarta magát adni ezen élvezetnek, csak titokban tehette. Az első kérdés, melyet a herceg a görög küldöttséghez intézett, az volt, hogy vajjon trónralépte után szabad lesz-e szivaroznia? „A mennyit tesztek fönaságednek” volt a felelet. — „Ugy elfogadom a koronát”, felelé vidáman a herceg, ki a mint királylává lett, szivarozva sétált végig Kopenhága utcáin.

— Bogdányban a gyógyszerész egy új revolvert kapott, melyet vendégének, az ottani tanítónak mint ritka példányt poharazás közben mutogatott. A gyákorai mutogatás eredménye azonban az volt, hogy a töltött revolver elszűlt és a tanító szájba találta; de hála a gondviselésnek, a tanítónak oly erős fogai voltak, hogy a golyó beljebb nem fűrdött, hanem meglapulva földre esett. A tanító erre egyszerűen a két kiűrt fogat kiköpte s azt kérdezte: mit csinálók már most két fogam nélkül?

— Rétháton (Wiesenhaide) a napokban igen érdekes velocipede utazás ment végbe. Ottani földbirtokos Kővér Gábor ugyanis egyenesen Párisból oly két új szerkezetű velocipedet hozott, melyekhez hasonlót alig bir még valaki hazánkban. A mellett, hogy szép, elegans külsejűek, oly művészi s a gépészet legújabb fölfedezéseinek alapján készült szerkezetűl bírnak, mely a hosszabb utazást is minden fáradság és erőlködés nélkül megtenni lehetővé teszi. Ennek bebizonyításul Kővér úr egy a házánál e napokban összegyűlt vendégszora jelenlétében kísérletet tett, mely nem csak a jelen voltak, de a vidék népeességét is bámulatra ragadta. A környék legjobb lovaiból két kettős fogat merész s gyakorlott kocsiossal, egyszerre indult el a velocipeden ülő háziúrral, s egy mértföldnyi vágatás után, az oly egyszerűen construált velociped husz perczelel előbb érkezett célhoz, mint a két híres lovaktól röpített jármű! Kővér urat a szomszédos községek lakói, kik ilyet először láttak, zajos éljenzéssel fogadták, s egy öreg anyóka a fejér nyári lebernyébe ülözött K. urban egy levegőben repülő ördögöt vélve látni,

sipító hangon s kezeit tördelve kiáltá: „Uram! Jézus! ne hagyj el! most már csakugyan vége a világnak!” — Oly egyszerű e párisi velocipede, hogy a nálunk ismertek valódi farvezer-kocsik hozzáképest, azonfelül két három nap elég arra, hogy bárki megtanulja annak kezelését.

— Nyilvános köszönet. Idei május 31 kén a jenei vendéglőtől Apahidáig az országúton szekeremből elveszett puskamát jenei vendéglős Wallon Eduárd úr saját érellyességével, s általa felkért szolgabírói közbevetellel legottan visszaszerezte, miert méltányos szives köszönetemet hírlapilag is kinyilatkoztatni kötelességemnek tartom. Kolozsvárt, július 3-án. Nemes József.

— Apró hírek. A gyermekek N.-Szeben körül ugyancsak akasztják magokat; közelebről ismét levágtak egyet, még életben. — Pesten a napokban több egyénet haraptak meg a veszett kutyák. — A balatonfüredi fürdőbe jun. 21-ig 322 vendég érkezett. — A legfőbb semmisítő törvénysek Pesten jun. 29 kén tartá első ülését. — Cseh- és Morvaországban nagy népgyűlések folytak, jun. 27 év Brün közelében 40,000-en s Pilsen melétt 20,000 en gyűltek össze. — Pesten ismét ügyilkeket fogtak ki a Dunából.

KÜLFÖLD.

London, jul. 2. A felsőházi ülésben az ir egyházbill fölött folyt a tanácskozás. Grandville lord egy indítvány előterjesztését igéri, mely szerint a jelenlegi belföldi püspökök részére a felsőházban ülése élethossziglan biztosítva van. Továbbá elfogadtatnak ama javaslatok, melyek szerint a papságnak nyújtandó kárpótlás a jövedelmi adótól fölmentetik, és oly kárpótlás szabatik meg, mely a 14-szeres évi jövedelemmel hasonértékű. Az erre vonatkozó kormányi compromissum felolvastatik.

A párisi „Liberté” egy állítólagos bécsi eredeti levelet közöl, mely szerint Napoleon császár és Victor Emanuel király között új szerződés kötöttet volna s Franciaország, a szeptemberi egyezmény érvényen kívüli helyezése mellett, Romát Olaszországnak szakmányul odadobta volna. A „France” ezt a tudósítást teljesen légből merítettnek mondja.

A „France” a francia-belga bizottságny munkéséről ezt írja: „Tegnap utolag azon bir terjedt el, hogy a legutóbbi ülésben komoly nehézség merült föl a bizottságny keblében. Ezen bir teljesen alapatlan. A bizottságny a legkedvezőbb körülmények közt vevé föl újra működését, s folytatja az eléje terjesztett kérdések tárgyalását. Különösen a legutóbbi ülés után remélhető, hogy a bizottságny tevékenyen, s teljes kilátással folytatandja működését arra nézve, hogy mindkét ország gazdasági érdekeire nézve előnyös megoldásra fog eljutni.”

Róma, jun. 23. Pápa ő szentsége tegnapelőtt, mint megkoronázatásának évfordulóján, a Sixtina-ban pápai capellát tartott. A misét di Pietro bibornok, albanoi püspök mondotta; a pápa, a bibornoki collegium s az ily ünnepekre hivatalosak teljes számban jelentek meg. A polgári és katonai hatóságok, a bibornokok és a diplomatiai testület kifejezték szerencsekívánataikat ő szentsége előtt; ugyanezt tette a francia megszáll hadtest parancsnoka is, Dumont tük. törzskara élén. Az örök város vasárnap és hétfőn este ki volt világítva. A szent atya tegnap a nemesi gárda kíséretében kikocsizott.

Berlin, jul. 1. A ma megjelent „Staatsanzeiger” a királynak egy rendeletét közli, mely Bismarckot saját kérelmére az államtanács elnökségétől, valamint annak tárgyalásaitól több hónapra fölmenteti. Delbrück miniszter ellenben oda utasítatik, hogy a miniszteri tanácskozásokban, melyek a szövetségi ügyekkel állnak kapcsolatban, résztvegyen.

New-York, jun. 30. A kormány két hajót kobzott el, melyek fegyverekkel és 300 emberrel Cubába voltak indulandók. A harmadik gőzös elmenekült. — Banks, congressusi tag, vezető a fölkelésben részvetőre való izgatás.

Mint Washingtonból június 24 ről távirják, a pennsylvaniai republicán gyűlésben 23-án Jon. W. Geary újra kormányzóvá jelöltetett ki, az Alabama kérdésében következő határozat fogadtatott el: „Mi bizton reméljük, hogy a kormány bölcsen, s szilárdul oltalmazandja a nemzet érdekeit, s méltóságát a N.-Britannia elleni jogos igényeink tekintetében; s helyeseljük a senatusnak azon tettét, hogy elveté az „Alabama-igény-szerződés” neve alatt ismeretes Johnson-Clarendon-féle szerződést.”

Havanna, jun. 29. Az új kormányzó, Caballero Rodas ide érkezett s egy proclamatiót tett közzé, melyben igéri, hogy igazságot fog szolgáltatni s az önkénytesek bátorságát dicseőleg emeli ki.

Lengyel pártlapok Lubieszki gróf, angustowoi püspöknek szándékába való elhurcoltatása alkalmából névgyűzékét közli azon lengyel királysági egyházi férfiaknak, kik az 1863-iki fölkelésben részt vettek, s e miatt a muszka kormány által haditörvényszékieleg megbüntettek, vagy ezen büntetés elől külföldre menekültek. A névgyűzék szerint: 1. 37 pap, részint a csatakban elesett, részint haditörvényszékielel nelet folytán kivégezték; 2. 5 püspök, 3. praetulus és 218 pap Muszkaország belsejébe vagy Sziberiába deportáltak; 3. Körülbelül 200 lelkesz hosszabb vagy rövidbb ideig te volt börtönözve; 4. 44 pap, hogy a büntetésből szabaduljon, külföldre keresit menhelyet. (A politikai vétségek miatt büntetett litvániai és reuszeni (Kiew, Volhynia és Podolia) áldozatok mincenek ezcu számba befoglalva.) Azon lengyelek száma, kik az utolsó fölkelés miatt még Oroszország belsejében internálva vagy Sziberiában száműzve vannak, s a különböző fejjentézetekben szenvednek, lengyel lapok szerint legalább is 140,000.

Kragujevác, jun. 30. A szkupstina feliratot nyújtott át a kormányzósnak, válaszul a trónbeszédre. A felirat kijelenti meggyőződését az új alkotmány szükségéről osztja a mult évi szkupstina azon óhaját, hogy Milos fejedelem leányának utódai közül jelöltessek ki trónörökös, ki trónra lépne

azon esetben, ha a jelenlegi fejedelem, Milán, törvényes örökösök nélkül halna meg, miáltal az örökös és áruházi ártalmatlanná tételük. A felirat közzétételét mond a kormányzó bafafias tevékenységéért, s irányában teljes bizalmat fejez ki a nép részéről.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

Nyilttér. *) Nyilt kérdés.

A „Kolosvári Közlöny“ idej 68 ik számának a „Közönség köréből“ rovatában „többen“ aláírásával megjelent válaszbán, melyben tanfelügyelővé kinevezett Boér Károly ur személyére vonatkozó számos állítások között ez is áll:

A megye állandó bizottsága 1869. január 11-én füzámvevőnek akarta megválasztani, de ismert szerénysége — mint máskor — ekkor sem engedte meg vele, hogy addig, míg vannak, a kik a közszolgálatban előtte üregedtek meg, vagy a kikre nézve tán a hivatal a szenvedett nélkülözé-

*) Az e rovatban megjelenő cikkekért csak a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget a szerk.

sekérti jutalom, vagy mondjuk ki tisztán: existenciális kérdés vana, magát azok elébe tésesse. — A válasz egyéb tétéleire, sőt ezen tételnek is Boér Károly ur jellemére vonatkozó részére észrevételt tenni nem kívánok, csakis a mennyiben meggyénk füzámvevőjének én választattam meg: érzem felhiva magamat a következő nyilatkozat, illetőleg kérdés tétélére:

Tudom, hogy a füzámvevőség betölthetése érdekében a candidalás megtételére egy főkbizottság küldetvén ki, melyben főispán ő mlga Torma Karoly elnököködött, ebben Boér Károly és Roth Pál candidalása legelőbb indítványoztatott, de mindkettő közfeszolamiasok következtében a candidatióból kibagyattak, s így sem egyik, sem másik irányában a megye állandó bizottsága megválasztási akaratát nem nyilváníthatta.

Tudom továbbá, hogy a candidaltatásba igénytelen személyem felvételvén a megye állandó bizottsága által, más napon közfelkiállással megválasztattam; bátor vagyok ez okon a válasz tisztelt aláíróit felkérni, hozzák nyilvánosságra azt is, hogy a megye állandó bizottsága miért akarta, s miért állítják azt, hogy éppen Boér Károly urat

akarta füzámvevőnek megválasztani? S igénytelen egyéniségem — a közszolgálatban megöregedettek és ezért megjutalmazandók, vagy azok köze sorozzák-e, kikre nézve egy hivatal elnyerhetése existenciális kérdés?

Mintán közhivatalt ez ideig soha sem viseltem, a választ aláíró tisztelt urak közül, ki az, kit felkértem volna ön s családom fentarthatása érdekében megválasztatásomnak előmozdítására.

Hivatalos körutambóli visszatértem után a „Kolosvári Közlöny“ illető számához csak most juthatván, ezen nyilt kérdésemet a válasz tisztelt aláíróihoz csak most intézhetem; remélem azonban, hogy várt feleletükre hosszasan várakoztatni nem fognak.

Dézs, június 29. 1869.

Ujfalvi Sámuel, b.sz.-megy. füzámvevő.

Egy szakavatott és praxisban volt ügyvédi irodában — mint fogalmazó — fogalmazói minőségre alólírtál türesedésben álló alkalmazására

ezennel felszólítatik; a díj aránti egyezés hasonlókép ugyanattól levélzerítleg megtudandó lehet. Gy. Fejérváron, jul. 1 én 1869.

Borsos Samu, h. ügyvéd.

Gabona ár Kolozsvártt jul. 1-jén 1869.

(Alsó a. mérő, középár.) Tisztbúza 3 frt 32 kr. Elegybúza 2 frt 20 kr. Rozs 1 frt 80 kr. Árpa 1 frt 60 kr. Zab 1 frt 40 kr. Török búza 1 frt 40 kr. Pityóka 1 frt 40 kr. Marhabús fontja belváros 19, külvárosban 19 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Július 3-kán: 5% Metaliques 100 frt 62.80. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 71.—. Kamat 62.80. 1860. Kölcsön 105 10. Bankrészevény 745. Hitelintézi részvény 200 frt 178.10. London 10 ft st. 100 frt 23 3/4, kr 124.75. Ezüst 120.35. Cs. királyi arany 5.92 1/2.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 82.—. Fiumei 80.—. Erdélyi 79.25. Horv.-Slavon 73.50.

Ad. 851. 1869. (318) (1-3)

Hirdetmény.

Sajómagyaros községében a 9 hó alatt kizárólagosan, a kurta korcsma ideje alatt közösen gyakorolható arányosított korcsmajog gyakorlat folyó 1869 év october 2 án kezdőleg 3 évre a helyszínen 1869 augusztus 16-kán nyilvános árverés útján szabad kézből haszonbérbe fog adani.

A haszonbéri feltételek a Dobokamegyei tisztség, vagy Kerlés járási szolgabírói irodában bár mikor megtekinthetők.

Ns. Dobokamegye tisztségének Szamosújvárt, 1869 június 28-án, tartott üléséből. RETTEGI SÁNU, főbíró.

Demjén László zongora raktárában Kolozsvártt. Képek, fésűk, kaucuk, bi valszaru és elefántcsontból; fog- és körömkefék. Látzereszi eszközök, ékszer-szekerények, virág-asztalok, fűskosarak, virág tartók, albumok, óratartók, csillárok.

Egy ember megmentése, a ki már önmagát feladta.

Hoff János ur központi raktárához Bécsben. Kärntnering 11. Kiállott életveszélyes betegségek után, minők tüdőlobbal összekötött gyomrálz, Önnék Hof-féle maláta-készítményei felőli hirdetései következtében, utógyógyításképpen 12 palack maláta-kivonatot és 1 font maláta-egészségi csokoládét N. 1. használtam. Állapotom a betegség után e szavakba foglalható: erőtlenség, általános testgyengülés és állandó jobboldali mell- és lélegzési baj. Kezdetben a maláta-kivonatot 3-szor használtam hidegen, borospohányi mennyiségben; hatása már a harmadik nap feltűnő gyarapodása a testerőnek általában. Hanem a mell- és lélegzési bajtól nem tudván menekülni, 5-6 palackot előbb felforrva és lehabozva oly melegen használtam, a mint csak ki tudtam állani. Lám! hibetelen, de igaz! később mell és lélegzési bajom is megszűnt.

A 12 palack maláta-kivonatot és 1 font maláta-egészségi csokoládé esélyes használatá folytán, várakozáson felül, annyira helyreálltam, hogy bennem, sorvadó emberben, az élet és munkakedv ismét fölébredt, ki már önmagam feladtam volt. Hat hét múlva, ide számítva a rohamos betegség tartamát is, szokati fárasztó hivatali munkásságomat új erővel ismét folytathattam.

Mintán maláta-gyártmányainak erősítő és gyógyerős hatását magamon tapasztaltam, mindig kész vagyok azokat mindenkinék, egészségének vagy betegnek valódi élet- és egészségi ital gyuanánt dicsérni s a legmelegebben ajánlani. Midőn tehát Önnék, valamint a szenvedő emberiségnek a bámulatos gyógyerejű maláta-készítmények feltalálásához szerencsét kívánok, kérem nekem ismét (következik megrendelés maláta-kivonot egészségi sörre, maláta-kivonot egészségi csokoládéra, mell-maláta-cukorkákra, csokoládé-porra sat.)

Patak József, cs. kir. kormányi fogalmazó. Az egyedül valódi Hoff-féle maláta-kivonot-egészségi-sör, valamint a maláta-egészségi-csokoládé és maláta-kivonot-cukorkák csak Bécsben Kärntnering 11 sz. a. kaphatók.

Ára: maláta-kivonot-egészségi-sör üveggel és pakolással: 6 palack 3 frt 70 kr. 13 palack 7 frt, 28 palack 14 frt, 58 palack 27 frt 30 kr, 120 palack 55 frt, maláta-egészségi-csokoládé Nr. 1, 1 font 2 frt 40 kr. Nr. 2, 1 font 1 frt 60 kr. 5 fontnál 1/2 font ingyen, 10 fontnál 1/4 font. Maláta-csokoládépor esecsekők számára, pótléku az anyatej helyett 80 és 40 kr. Mell-maláta-cukorkák 60 és 30 kr. Mind Bécsből számítva. Raktár Kolozsvártt: Karvázy Gyula, Segesvártt: Teutsch J. B. uraknál. Árak Kolozsvártt: 1 üveg maláta kivonot — frt 65 kr. 1 font „ csokoládé Nro I. 2 frt 60 kr. 1 „ „ „ Nro II. 1 frt 80 kr. 1 csomag czukorkák . . . — frt 35 kr.

JANKÓ VINCZE gépgyárában Kolozsvártt külső-tordautczában Készen kaphatók: Cseplőgépek: Ára 650 frt., 550 frt., 480 frt. Szóró-rosták: 63 frt. Török búza-fejtők: 75 frt., 60 frt., 45 frt 2 ft. Vasekék taligával: 28 frt., 26 frt., 25 frt. Levél általi megrendelések is pontosan teljesítettek.

SCHMIDT F. L. papírkárpit-gyára Bécsben Kärntnering, 18 sz. Mi deufele kárpit, szoba díszítmény, fa- és arany párkányzat, dombormű, ablakfüggöny, fa- sz akredöny sat. gazdag raktára. Minták, rajzok és árjegyzékek ingyen kérésre a kárpitgyárban pontos átadásra a hozzájáruló árak szerint. Aláírtvány Kolozsvártt központi Gyógyászati Könyvtárban. Nyomatott az ev. ref. fótanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

Legjutányosabb árak! Nagy Bazar Csapó Sándornál Kolozsvártt, főtér a nemz. szálloda alatt. Rajz- és írószerek, tollkések, aczel- és lúdtollak, tenta-tartók, rajzónok, papírvágó ollók. Varró-eszközök, tűk, gyűszűk, ollók, himző és kötő tűk, varró-párnák, varró-asztalok sat. sat. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

Arverési hirdetmény.

A tordamegyei tek. tisztségének folyó hó 16-án 1865 szám alatt kelt végzésénél fogva a Kis-Bányán és Kis-Bánya havasán s határterületén levő összes korcsmajog folyó 1869-ik évi augusztus 1-ső napjától 1872-ik évi december 31-ik napjáig, tehát három évre és öt hónapra, a lupsai járási szolgabírósnál Alsó-Járában, folyó évi július 12-én, délelőtti 9 órakor tartandó közárverezés útján haszonbérbe adatik.

A kikéltási évi összeg 800 ft. melynek tíz-száztöltija, azaz, 80 ft. a hozzá szólni akará által letendő; az árverés megkezdése előtt írásbeli lepecsételt ajánlatok (offertek) is elfogadhatók hasonló bánatpénzzel ellátva, melyek csak az árverezés végén bontatnak fel. A szerződési feltételek Tordán a megyei t. tisztségnél, Alsó-Járában a lupsai járási szolgabírósnál, itt helyett pedig alólírtnál addig is megtekinthetők. A vállalkozótól vagy fekvő jószágéból, vagy a haszonbér felévi összegét fedező készpénz vagy állampapírból, vagy pedig elfogadható kezességi biztosíték kívánatik. Kolozsvártt Junius 19-én 1869. Káli Nagy Elek, s. k. kis-bányai és kis-bánya havasi birtokos és felhatalmazott.

Stein János könyvkereskedésében kapható: Vollständiger Universal-Handatlas, der Neueren Erdbeschreibung, über alle Theile der Erde, in 114 Blättern, von dr. K. SOHR u. F. HANDTKE. Fünfte vermehrte u. verbesserte Auflage durch Br. HEINRICH BERGHAUS. Erös börsarok kötésben, leszállított ára: 10 frt.

Törvénykezési munkák. Das Urbarialwesen in Siebenbürgen von J. A. Ritter v. Grimm. Preis: 2 fl. ö. W.

Az öszves urbéri birtokoknak, kijelölve a volt földbirtokosságot, a kárpótolt állományok számát, azok urbéri területét, a kitudott kárpótlási töké nagyságát, a birtokoknak község, vármegye, szék, vidék szerénti megnevezésével. Az 1868-dik évi országgyűlés által érvényben hagyott Bélyeg- és Illetéki díjszabás, az 1850-, 1862-, 1864- és 1868-ik években kelt törvényekben foglalt módosítások szerint. Ára 80 kr.

1865/s-ki TÖRVÉNY-CZIKKEK 8-ad kiadás, csinos vászon kötésben 2 frt 80 kr. Zsebkidás vászon kötésben 2 frt 80 kr. „ „ „ „ füzve 2 „ —

Függelék, a polgári törvénykezési rendtartáshoz. A polgári törvénykezési rendtartás életbeléptetése, és az erre szükséges átmeneti intézkedések; a váltóvégrehajtások, a hitbizományok és a bírói ügyvitel tárgyában kiadott rendeletek. Ára 80 kr.

Magyarországi Törvények és Rendeletek tára. 2-dik folyam 1868. 2 kötet 5 frt 60 kr. Magyarországi Rendeletek Tára. Harmadik évfolyam 1869, 1, 2, 3-ik füzet. Ára 1 frt 10 kr.

Gőzben főtt gyümölcsök- és bárminek víz és légelleni lekötésére a drága lantorna helyett a legbiztosabb, czélszerűbb, tisztább és sokkal olcsóbb penész hártó pergamen papír jött használatba: BCU-Ciuj-Napoca.

LEHMANN és WENZEL Könyvkereskedése technika és művészet számára, Bécs, Kärntnerstrasse, 40 sz. ajánlja gazdag raktárát technikai munkákban, s alábbirt raktári tárgyaimat kiadásra ingyen kúldi meg. Technikai raktár-lajstrom I. Általános technika és segéd tudományok. II. Mérnöki tudomány: Vasút és távírda. Gépisze, Bányászati. III. Iparisze (ABC-rendben) Megrendeléseknél tessék az osztályt kijelölni. Polytechnikai könyvtár. a bel- és külföldi technikai irodalom havonkénti kimutatása. 12 szám bérmentes megküldésért kértjük 60 krt postai utalvány által hozzánk beküldeni. Kohn vasúti évkönyve az osztrák-magyar birodalomról II. költ 1869 földarozással 2 frt 25 kr. I. költ 1868 2 „ — Az osztrák-magyar birodalom legújabb vasúttérképe, bányá- és iparpályákkal 50 kr. Ugyanaz színezve 20 szímben 75 kr. Keresztülkötés alatt 5 krral több az összeg beküldésénél.

Az „Oroszlánhoz“ címzett nagy vendégfogadó Szász-Régenben a főtéren, ellátva több vendég-szobával, nagy istállóval, s egy bolti helyiséggel, vagy jó feltételek mellett szabadkézből eladó, vagy Szt.-Mihály naptól kezdve érbe adó. Bővebben értekezhetni írásban vagy szóval ott helyt a felső emeleten.

Gróf Bethlen Károlynak Lincoln és erdélyi faj felvér kossai és idei bárániai, e hóban a rettegi vásáron el fognak adni; valamint az anya juhak is september hóban. Értekezhetni előre is a tulajdonossal Bethlenben.

Elő osztrák Velocipédegyárraktár, iskolával egybekötve. LENZ C. Bécs, Landstrasse, Marxergasse N. 9. készít mindenféle Velocipédeket különböző német, angol és amerikai minták, szerkezetek és felszerelések szerint. 2 kerekűeket fiugyermekkek és férfiak számára, általános használatul. 3 kerekűeket hölgyek és gyermekek számára, kertben, parkokban és falúval való használatul. Legjelésőbb minőség mellett a legolcsóbb árak. Kéretik a gyár készítményeit roszabb minőségű, külföldiekkel össze nem tevesztetni.